

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Udvalget for Forretningsordenen
Christiansborg
1240 København K

Dato: 12. december 2014
Kontor: Statsrets- og Menneske-
retskontoret
Sagsbeh.: Lasse Boje
Sagsnr.: 2014-0032-1772
Dok.: 1403559

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 27 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Forretningsordenen har stillet til justitsministeren den 28. november 2014.

Mette Frederiksen

/

Louise Vadheim Guldborg

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 27 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen:

”Vil det efter Justitsministeriets opfattelse være i overensstemmelse med grundloven at ændre reglerne om registrering af folketingsmedlemmernes hverv og økonomiske interesser (reglerne om det såkaldte hvervregister) på en sådan måde, at deltagelse i registeret gøres obligatorisk for folketingsmedlemmerne, dog således at et medlems manglende deltagelse i registeret ikke vil kunne medføre sanktioner ud over offentliggørelse af den manglende deltagelse, jf. UFO alm. del – bilag 7?”

Svar:

1. Folketingets Udvalg for Forretningsordenen vedtog den 18. maj 1994 regler om registrering af folketingsmedlemmernes hverv og økonomiske interesser. Det fremgår af § 1 i reglerne, der senest blev ændret den 12. december 2012, at Udvalget for Forretningsordenen anbefaler Folketingets medlemmer at registrere deres hverv og økonomiske interesser.

Det fremgår endvidere af reglernes § 3, stk. 3, at Folketingets Præsidium kan træffe beslutning om, at registeroplysningerne vil være tilgængelige for offentligheden via Folketingets hjemmeside. Det fremgår i den forbindelse af Folketingets Præsidioms vejledning af 22. juni 1994 om frivillig registrering af folketingsmedlemmernes hverv og økonomiske interesser (med senere ændringer), at registeroplysningerne er tilgængelige for offentligheden via Folketingets hjemmeside.

Efter det oplyste er oplysninger om folketingsmedlemmers hverv og økonomiske interesser således i praksis offentligt tilgængelige på de enkelte medlemmers medlemssider. Hvis et folketingsmedlem ikke har registreret sine hverv og økonomiske interesser, fremgår det af den pågældendes medlemsside, at medlemmet ikke har indsendt oplysninger i henhold til reglerne om frivillig registrering af folketingsmedlemmernes hverv og økonomiske interesser.

2. Det fremgår af Folketingets Lovsekretariats notat af 21. november 2014 (UFO Alm. del – Bilag 7), at registreringen af folketingsmedlemmernes hverv og økonomiske interesser foreslås gjort obligatorisk.

Den fremgår endvidere af notatet, at manglende registrering efter den foreslåede ordning ikke vil kunne medføre sanktioner ud over offentliggørelse

af den manglende registrering. Oplysninger herom vil – som i dag – fremgå af de pågældende folketingsmedlemmers medlemssider, ligesom der – som noget nyt – på Folketingets hjemmeside vil blive offentliggjort en fortegnelse over de medlemmer, der ikke lader sig registrere i hvervsregisteret.

3. Som det også fremgår af Folketingets Lovsekretariats notat af 13. november 2014, der er vedlagt Lovsekretariatets notat af 21. november 2014, har Justitsministeriet tidligere forholdt sig til konkrete forespørgsler af relevans for spørgsmålet om muligheden for at indføre en pligt for folketingsmedlemmer til at oplyse om deres hverv og økonomiske interesser.

I et notat af 25. oktober 1966 har Justitsministeriet således forholdt sig til et spørgsmål fra Udvalget for Forretningsordenen om muligheden for at afkræve Folketingets medlemmer oplysning om deres private bierhverv. I notatet behandles dels spørgsmålet om, hvorvidt der allerede forelå hjemmel til, at Folketingets Præsidium eller Udvalget for Forretningsordenen kunne afkræve Folketingets medlemmer oplysning om deres private bierhverv, dels spørgsmålet om, hvorvidt der i benægtende fald kunne tilvejebringes en sådan hjemmel ved ændring af forretningsordenen, eller om det krævede særlig lovgivning.

For så vidt angår spørgsmålet om en eksisterende hjemmel, anfører Justitsministeriet i notatet, at der ikke ses at foreligge nogen hjemmel til, at Præsidiet eller Udvalget for Forretningsordenen kan pålægge Folketingets medlemmer at afgive oplysninger om deres private bierhverv, men at der ikke findes nogen regler, der forhindrer, at udvalget eller Præsidiet opfordrer medlemmerne til at give oplysning herom. Det anføres i den forbindelse, at det af en sådan opfordring klart bør fremgå, at den ikke indebærer noget retligt forpligtende pålæg.

For så vidt angår spørgsmålet om muligheden for at tilvejebringe en hjemmel til at kunne afkræve Folketingets medlemmer oplysning om deres private bierhverv, anfører Justitsministeriet i notatet, at det må antages, at bestemmelsen i grundlovens § 48, hvorefter Folketinget selv fastsætter sin forretningsorden, afgiver fornøden hjemmel for fastsættelse af regler om den omhandlede oplysningspligt. Det anføres herefter, at bestemmelserne om oplysningspligten ikke – bindende for Folketinget – kan gives i en almindelig lov, og at det principielt må foretrækkes, at de gives i Folketingets forretningsorden. Justitsministeriet henleder i den forbindelse opmærksomheden på, at fastsættelsen af sådanne regler i forretningsordenen

vil rejse visse problemer med hensyn til sanktioner i anledning af tilsidesættelse af oplysningspligten. Ministeriet henviser i den forbindelse til sanktionsreglerne i forretningsordenens § 29.

I en notits af 29. januar 1986 har Justitsministeriet forholdt sig til et spørgsmål om inhabilitet i en sag, hvor et medlem af et folketingsudvalg, der bl.a. havde til opgave at behandle ansøgninger om tilladelse til efterforskning og indvinding af olie og gas i den danske undergrund, samtidig var ansat som konsulent i et selskab, der ansøgte om en sådan tilladelse. Det anføres bl.a. i notitsen, at der efter Justitsministeriets opfattelse ikke (ud fra inhabilitetssynspunkter) ved lov eller i Folketingets forretningsorden kan fastsættes regler, der afskærer medlemmer af Folketinget fra at deltage i Folketingets afstemninger. Justitsministeriet anfører endvidere i notitsen, at det må antages, at bestemmelserne i grundlovens §§ 30 og 32 udtømmende gør op med, hvilke betingelser en person skal opfylde for at være valgbar, og at der således ikke ved lov eller på anden måde kan fastsættes regler om, at medlemmer f.eks. ikke må beklæde visse stillinger eller hverv.

4. Den foreslåede ordning giver ikke Justitsministeriet anledning til bemærkninger. Ordningen er bl.a. kendetegnet ved, at der indføres en pligt for folketingsmedlemmer til at registrere deres hverv og økonomiske interesser, at manglende registrering ikke vil kunne medføre sanktioner ud over offentliggørelse af den manglende registrering, og at ordningen ikke betyder, at folketingsmedlemmer ikke må beklæde visse stillinger eller hverv.

Det bemærkes i øvrigt, at Justitsministeriet ikke har forholdt sig til spørgsmålet om, hvordan en ordning som den foreslåede bør gennemføres. Der kan dog i den forbindelse bl.a. henvises til Justitsministeriets notat af 25. oktober 1966, hvis indhold er gengivet ovenfor.